

Wprowadzenie do edukacji międzykulturowej

Jeśli wcześniej uczestniczyliśmy w zajęciach z edukacji międzykulturowej – przypomnijmy sobie, czy spełniały one założenia wymienione poniżej.

Główne założenia edukacji międzykulturowej:

- ▶ otwartość na innych ludzi
- ▶ poszanowanie różnic
- ▶ wzajemne zrozumienie
- ▶ tolerancja.

Jeśli tak, to czy uczniowie i my sami, jako nauczyciele wciąż pamiętamy i czujemy korzyści z tych zajęć? Jeśli nie, lub jeśli nie braliście udziału w takim warsztatach wcześniej, to gorąco zachęcamy by w trybie przygotowań do partnerstwa przeprowadzić cykl zajęć z edukacji międzykulturowej.

Warto pamiętać, że edukacja międzykulturowa to nie są lekcje o folklorze, tradycyjnych sposobach rozpalania ognia w Afryce, czy ubieraniu się w tradycyjne stroje (w których nota bene nikt pochodzący z tej kultury nie chodzi na co dzień), ale proces poznawania siebie, swoich przekonań i rzucanie wyzwań, otwarcia się, kwestionowania stereotypów i uproszczeń.

Podczas rozmowy z ludźmi z innych kultur uczymy się, że są między nami różnice ale zauważamy też wiele podobieństw i cech wspólnych.

Ponieważ: „najważniejszym celem edukacji międzykulturowej jest promowanie oraz rozwijanie zdolności do interakcji między uczniami a otaczającym ich światem” („Uczenie się międzykulturowe”, Rada Europy) istotne jest, by w procesie

edukacji uczestniczyli zarówno uczniowie, jak i nauczyciel opiekujący się grupą prowadzącą partnerstwo gdyż zarówno on, jak i uczniowie wchodzi w interakcje z inną kulturą. Dlaczego jest to ważne?

- ▶ interakcja i komunikowanie się są podstawą partnerstwa szkół,
- ▶ poprzez wspólną naukę uczymy się o sobie nawzajem i nasze postawy ulegają zmianie,
- ▶ na nowo definiujemy nasze relacje z otaczającym nas światem,
- ▶ aby poznać kogoś i właściwie odczytać jego intencje i zachowania najpierw sami musimy dobrze poznać siebie,
- ▶ edukacja międzykulturowa skupia się na różnorodności, odmienności, złożoności, otwartych pytaniach, refleksji i zmianie,
- ▶ partnerstwo jest nakierowane na nas, na innych i na wzajemne relacje.

Każdy z nas ma swoje wyobrażenia na temat swojej kultury, wyznaje pewne określone zasady, nie jest też wolny od uprzedzeń i stereotypów. To normalne, tak działamy w kontakcie z innością. Bardzo ważne jest jednak, abyśmy jako opiekunowie, którzy mają prowadzić uczniów przez partnerstwo i kontakt z ludźmi z innej kultury, byli sami świadomi ich istnienia, znali dobrze swoją kulturę i potrafili zanalizować i ocenić własne postawy i nastawienie, by uniknąć nakładania swojego sposobu postrzegania i odczuwania innych kultur na uczniów. Ważne by być szczerym z samym sobą.

Celem tego tekstu nie jest przekazanie całej wiedzy o kontakcie z inną kulturą i umiejętności potrzebnych, by ten kontakt był efektywny. Chcemy jedynie zachęcić do przeprowadzenia dobrych zajęć z edukacji międzykulturowej – będzie to dla nas dobrym przygotowaniem do partnerstwa. Na temat edukacji międzykulturowej napisano już wiele dobrych książek, polecamy je w tekście poświęconym zdobywaniu informacji o partnerstwie. Zachęcamy do sięgnięcia do jednej z nich.

[pytania]

Jak w czasie zajęć uniknąć upraszczania rzeczywistości kulturowej i wprowadzania uogólnień, które fałszują prawdziwy obraz?

Jakie są nasze własne wyobrażenia i stereotypy, przekonania dotyczące krajów Południa? Jak to wpływa na nasze zajęcia?